

שבלונה למערך שיעור

קטלוג מערכים באתר "זהות"

שם המערך: תכנון וניצול הזמן

נושא המערך: תכנון וניצול הזמן

שם המרכז: מדרשת שהם

כותבת ועוזרות: הדס

קהל יעד: ג-ה

מיקום פעילות: כיתה

משך הפעילות: 45 דקות

ציוד:

- פלקט "מה הייתי רוצה לעשות בחופש?"
- מסקינטייפ
- תחנות (דפים, עטים, בלונים, מבוכים, פקקים, חרוזים, תפזורות- או כל דבר אחר לתחנות שתתכננו)
- כרטיסיות של נקודות
- קערה גדולה
- 12 אבנים בנויות
- אבני חצץ
- חול
- מים
- צ'ופרים (פו הדב)

רצינו להעלות את החשיבות בתכנון החופש מראש כדי שלא יעבור בסתמיות

מטרות הפעילות:

- התלמידים יחוו צורך להספיק כמה שיותר בזמן קצוב
- התלמידים יתוודעו ע"י סיפור והצגה ליכולת לסדר את הזמן ואת ההספקים שלנו
- לעודד את התלמידים לתכנן את זמן החופש ולהכניס בו גם פעילויות בעלות ערך כמו התנדבות/ השקעה בזמן משפחתי ועוד

מהלך הפעילות:

3 דקות פתיחה- מה היינו רוצים לעשות בחופש

יושבים בעיגול ופורשים במרכז פלקט עם השאלה "מה הייתי רוצה לעשות בחופש?", מזמינים כל ילד לכתוב לדבר אחד על הפלקט. יש להגיד להם מראש לחשוב על הדברים היותר מיוחדים וחשובים להם.

מדביקים את הפלקט על הלוח ועוברים לשלב הבא

10 דקות חלק א- תחנות עם מגבלת זמן

מפזרים 7 תחנות ברחבי החדר (פירוט בהמשך) ואומרים לילדים שיש להם 7 דקות להספיק להרוויח כמה שיותר נקודות. כל תחנה היא ברמת קושי ומאמץ שונה ולכל תחנה ניקוד שונה בהתאם.

רק ילד שיסיים את התחנה בהצלחה ירוויח את הנקודות!

(למדריך- יש יותר תחנות מאשר הזמן מאפשר, הילדים הם אלו שמחליטים מה לעשות ובאיזה סדר- הם לא יספיקו לעשות הכל אבל יצטרכו לארגן לעצמם סדר עדיפויות לפי מה שהם רוצים להספיק- לא להגיד את זה לילדים לפני)

7 דקות חלק ב- דיין

נושיב את הילדים בחזרה במעגל ובקש מכל אחד להסתכל על סך הנקודות שצבר.

נשאל את הילדים:

- איך היה בזמן המשימות? (תחושת לחץ)
- מה גרם לתחושת הלחץ? (מגבלת הזמן מול הרצון להספיק)
- איך מרגישים הילדים שלא הספיקו לצבור נקודות או שצברו פחות נקודות ממה שרצו? (פספוס, תסכול...)
- במבט לאחור- האם הילדים יכולים לחשוב על דרכים ליעל את רמת הביצוע שלהם במשימות השונות? (תכנון מראש/ שיתוף פעולה עם עוד ילדים/ עידוד ודרבון הדדי/ להתרכז יותר במשימות/ להתאמץ יותר וכו'..)

5 דקות חלק ג'- סיפור המרצה והאבנים

המדריך יספר ויציג את הסיפור, לא צריך מילה במילה.. אנחנו הוספנו גם מים בסוף.. (הסיפור בנספח)

2 דקות- חלק ד' - לימוד מקור

"הבטלה מביאה לידי שעמום, והשעמום מביא לידי חטא" מסכת כתובות דף נט עמוד ב. נשאל את התלמידים מה אומר המשפט? כשאין לנו מה לעשות אנחנו משתעממים, ולפעמים בגלל זה מגיעים לעשות דברים לא כל כך טובים. עדיף לחשוב מראש מה היינו רוצים לעשות, כך נרוויח כפול- גם נספיק לעשות הרבה דברים שאנחנו רוצים וגם לא נשתעמם.

10 דקות חלק ה'- רעיונות לחופש ויצירה

נבקש מהתלמידים רעיונות לדברים שאפשר לעשות בחופש. נכתוב את כל הרעיונות ברשימה על הלוח. נסיף גם שאפשר לנצל את החופש לעשות טוב שבדרך כלל לא תמיד יש לנו זמן- ללכת לשמח אנשים, לעזור יותר בבית, לבקר את סבא וסבתא/ דודים, להקדיש זמן לבלות יותר עם המשפחה, לקרוא ספרים ועוד.

אם נשאר זמן- רעיונות ליצירה:

1. כל ילד מכין קופסא מקיפולי נייר ומקשט. בתוך הקופסא מכניסים פתקים עליהם כותבים רעיונות לפעילות שרוצים לעשות בחופש ולא דורשת הרבה תכנון והכנה, וכשיש זמן פנוי בחופש ולא יודעים מה לעשות אפשר לשלוף פתק.
2. להדפיס מראש לכל ילד לחופש- טבלה כמו לוח שנה של כל ימי החופש. כל ילד מקשט וממלא את ימי החופש בתכנון שלו
3. להכין לוח מודעות שכתוב מה עושים היום? וכל ילד מקשט.

7 דקות סיכום

לכל אחד יש אבנים גדולות שונות משל חברו. כדאי שכל אחד יחשוב לפני היציאה לחופש מהם האבנים הגדולות שלו- הדברים שהכי חשוב לו להספיק או להשיג בזמן הזה, מהן האבנים הקטנות, מהו החצץ ומהו החול ולפי זה לסדר לעצמו את החופש כדי לא להגיע לסוף החופש בתחושה של פספוס, שיכולנו להספיק הרבה יותר. וכדאי לנצל את החופש גם כדי לעשות טוב למישהו אחר...

נספחים:

← כרטיסיות לתחנות בסוף המסמך

תחנות:

- לנפח בלון ולקשור אותו – נקודה
- לתת כיף ל 4 ילדים - נקודה
- להשיג חתימות של 6 ילדים – 3 נקודות
- לפתור מבוך – 3 נקודות
- לבנות מגדל מ 6 פקקים – 5 נקודות
- להכין צמיד מחרוזים – 6 נקודות
- לפתור תפזורת – 7 נקודות

סיפור המרצה והאבנים:

יום אחד הוזמן מרצה זקן בבית הספר למנהל ציבורי בארה"ב לשאת הרצאה על הנושא "תכנון זמן יעיל" בפני קבוצה של 15 מנהלים בכירים בחברות הגדולות ביותר בארה"ב.

ההרצאה הייתה אחת מתוך חמש הרצאות ביום העיון שאורגן עבורם. למרצה ניתנה שעה אחת "להעביר את החומר."

בעמדו בפני קבוצת האליטה הזו, שהיתה מוכנה לרשום כל מילה שתצא מפיו, העביר המרצה הזקן את מבטו עליהם באיטיות ולאחר מכן אמר: "אנו עומדים לערוך ניסוי."

מתחת לשולחן שהפריד בינו לבין מאזיניו הוציא המרצה מיכל זכוכית גדול והניחו בעדינות לפניו. לאחר מכן הוציא מתחת לשולחן **כתריסר אבנים**, כל אחת בגודל של כדור טניס, והניחן בעדינות, אחת אחת, בתוך המכל.

כאשר התמלא המכל לגמרי ולא ניתן היה להוסיף עוד אבן אחת, הרים המרצה את מבטו באיטיות ושאל: "האם המכל מלא?" כולם השיבו "אכן."

המרצה המתין מספר שניות ושאל: "האמנם?" ואז שוב התכופף והוציא מתחת לשולחן כלי מלא אבני חצץ.

בקפדנות שפך את החצץ מעל האבנים וניער מעט את המכל. אבני החצץ הסתננו בין האבנים הגדולות עד שירדו לתחתית המכל. שוב הרים המרצה הזקן את מבטו ושאל את הקהל: "האם המכל מלא?"

עתה החלו מאזיניו המבריקים להבין את כוונתו. אחד מהם השיב "כנראה שלא".

"נכון" השיב המרצה הזקן. חזר והתכופף, והפעם הוציא מתחת לשולחן **סיר מלא בחול**. בתשומת לב שפך את החול אל תוך המיכל. החול מילא את החלל בין האבנים הגדולות ובין החצץ. פעם נוספת שאל המרצה את תלמידיו: "האם המיכל מלא?"

הפעם ללא היסוס ובמקהלה השיבו התלמידים המחוננים: "לא!"

"נכון" השיב להם המרצה הזקן. וכפי שציפו תלמידיו רבי העוצמה והיוקרה, הוא נטל את כד המים שעמד על השולחן ומילא בהם את המכל עד לשפתו.

המרצה הזקן הרים את מבטו אל הקהל ושאל: "איזו אמת גדולה יכולים אנו ללמוד מניסוי זה?" בחושו על נושא ההרצאה, השיב אחד הנועזים והזריזים שבין מאזיניו: "אנו למדים שככל שנראה לנו שהיומן שלנו גדוש ומלא התחייבויות, אם באמת מתאמצים תמיד ניתן להוסיף עוד משימות ומטלות". "לא", השיב המרצה הזקן. "לא זה. האמת הגדולה שמוכיח לנו הניסוי היא זו: אם לא מכניסים למיכל קודם כל את האבנים הגדולות, לעולם לא נוכל להכניס אותן אחר כך".

דממה עמוקה השתררה באולם, כאשר כל אחד מנסה לתפוס את מלוא המשמעות של דברי המרצה.

